

ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

10. sınıf Felsefe

1. Dönem 1. Yazılı Sınavı • Hazırlık ve Prova • 2026-2027

Okul geneli ortak yazılı sınava hazırlık

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 tam yazılı provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • öğretene cevaplar ve puanlama ölçütleri

Her prova 100 puandır. Öğrenci yanıtları ve ayrıntılı çözümler ayrı kitaplarda tutulmuştur.

ÖĞRETMEN REHBERİ

Cevabı öğretmeye dönüştür

PUANLAMA

Her form toplam 100 puandır. Her soruda verilen ölçüt puanları toplanır. Tam puan için ilgili ölçütün tüm unsurları; kısmi puan için doğru fakat eksik unsur aranır. Aynı hatayı işlem ve sonuçta iki kez cezalandırma.

Açık uçlu sorularda örnek cevap tek cümle kalıbı değildir. Anlamı, yöntemi ve gerekçesi doğru alternatifleri kabul et. Yazma sorularında örnek metin ezberlenecek cevap değil; istenen unsurların nasıl bir araya geldiğini gösteren modeldir.

Uygulama derslerinde yazılı plan, gerçek uygulamanın yerine geçmez. Gözlenmeyen performansa otomatik puan verme. Erişilebilir görev uyarlamasını, öğretilen beceriyi koruyarak yap.

Önerilen geri bildirim: “Şu adım doğru; şu varsayım eksik; yeniden denemede şu kontrolü yap.”
Önce kavram hatasını çöz, sonra benzer bir durumla aktarımı denetle.

SINIRLILIK

Güçlük düzeyleri tasarım öngörüsüdür. Öğrenci pilotu, bağımsız branş editörü onayı veya yayınevleriyle deneysel kalite karşılaştırması yapılmamıştır. Okulun duyurduğu kapsam ve ders saatiyle karşılaştırılmalıdır.

ÇALIŞMA SAYFALARININ CEVAPLARI

Seçimin arkasındaki düşünce

1 / Çoktan seçmeli

D) Yaygın kabul, tek başına doğruluk gerekçesi değildir.

Bir görüşün doğruluğu dayanaklarıyla değerlendirilir. Çok kişi inanması neden inanıldığını açıklayabilir ama iddianın doğruluğunu tek başına kanıtlamaz.

2 / Hata analizi

Yaygın kabul, tek başına doğruluk gerekçesi değildir.

Bir görüşün doğruluğu dayanaklarıyla değerlendirilir. Çok kişi inanması neden inanıldığını açıklayabilir ama iddianın doğruluğunu tek başına kanıtlamaz.

3 / Kavram eşleştirme

1-B, 2-C, 3-A. Örnek, ilgili kavramın açıklamasını doğru kullanmalıdır.

Önce her başlığın ayırt edici kavramını bul.

Tanımda geçen işlev ve koşulları karşılaştır.

Örneğinde tanımın zorunlu koşullarını koru.

GÖRSEL GÖREVIN DEĞERLENDİRMESİ

Gözlem ve çıkarımı ayır

Bu görsel ChatGPT Image ile oluşturulmuş bir sahnedir. Görselden iki gözlem yaz; sonra yalnız bu görüntüyle cevaplanamayacak iki araştırma sorusu kur. Gerçek tarihî belge veya ölçülmüş coğrafi veri gibi kullanılmasının neden sorunlu olduğunu açıkla.

Gözlemler, görünen kişi/nesne ve çalışma düzeniyle sınırlıdır. Örnek sorular: “Belgeler hangi tarihe aittir?”, “Gösterilen alanın gerçek konumu nedir?” Görsel üretilmiş bir sahnedir; gerçek bir olayın tanıklığı veya ölçekli harita değildir. Tarih, kaynak, üretim amacı ve ölçüm verisi başka kaynaklarla doğrulanmalıdır.

ÖLÇÜTLER

Görülebilir ayrıntı: 4 • yorum/kurgu ile gözlemi ayırma: 4 • açık anlatım ve gerekçe: 2. Hazırlık puanı 10; tam prova notuna eklenmez.

R4 PUANLAMA GÜNCELLEMESİ

Soruya özel değerlendirme

Ölçütler bağımsız puanlanır: tam ve doğru kanıt tam puan; kısmen doğru ve eksik kanıt yarım puan; yanlış/ilgisiz/boş yanıt 0. Tek bilgi isteyen ölçütte doğruysa tam, yanlışsa 0. Yarım puanlar korunur. Eşdeğer doğru yöntem ve ifadeler kabul edilir; aynı hata iki kez cezalandırılmaz.

K1-K3, O1-O3 ve Z1-Z3 düzey çalışmalarının yanıtları aşağıdadır. Okulun seçtiği OYSS senaryosunun karma provaları 04_OYSS_Karma_Provalar klasöründedir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER**K1**

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor.
Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor.
Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K1 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor.

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K1 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerli tümdengelim
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüller sonucu destekler.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor. Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER**K2**

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor. Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K2 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor. Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K2 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor. Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor. Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER**K3**

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor. Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K3 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

K3 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor.
Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Örnek yanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiye saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Kolay • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Örnek yanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiye saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerli tümdengelim
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüller sonucu destekler.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

01

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor. Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. Bu durumu, “Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

01 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor.
Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür.
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Örnek görevini tamamlamak
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

Bu durumu, “Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

01 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor.
Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor.
Bu durumu, “Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

02

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor.

Bu durumu, “Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

02 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür.
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Örnek görevini tamamlamak
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

Bu durumu, “Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

02 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor.
Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.
Bu durumu, “Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

03

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor.
Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor.
Bu durumu, “Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

03 / Devam

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür.
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Örnek görevini tamamlamak
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor.

Bu durumu, “Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

03 / Devam

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.

Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Orta • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor.

Bu durumu, “Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z1

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. “Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştirir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

• 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor. Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z1 / Devam

- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

“Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z1 / Devam

3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor.

“Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiye saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z1 / Devam

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.

Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiye saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

• 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z2

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir öğrenci “Adalet nedir?” diye soruyor.

“Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.**Nasıl düşünülür?**

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.**Analitik puanlama**

• 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

• 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kavramın anlamı ve ölçütleri araştırılıyor.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor.

Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.**Nasıl düşünülür?**

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.**Analitik puanlama**

• 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z2 / Devam

- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • İki kişi “özgürlük” sözcüğünü biri sınırsızlık, diğeri haklarla birlikte düşünerek kullanıyor.

“Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Anlam farkı görünür kılınmadan tartışma ilerlemez.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor.

Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z2 / Devam

3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunus memelidir. O hâlde yunus omurgalıdır.” deniyor.

“Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Geçerli tümdengelim; öncüller sonucu destekler.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerli tümdengelim
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüller sonucu destekler.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z2 / Devam

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor.
Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

• 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z3

Düzey çalışması • Toplam 100 puan

1. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir grup “Doğru bildiğimden nasıl emin olurum?” sorusunu tartışıyor. “Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştirir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir. Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 9 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

• 8 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bilginin temeli ve güvenilirliği sorgulanıyor.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

2. SORU • 17 PUAN • FEL.10.1.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir kişi gelenek olduğu için kabul ettiği yargının gerekçesini inceliyor. Bir gündelik soruyu felsefi soruya dönüştür; farkını açıkla. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kabulün gerekçesini inceleme eleştirel düşünmedir.
2. Konu ilişkisi: Felsefe temel sorulara kavramsal, eleştirel ve gerekçeli biçimde yönelir. Şaşırtma, merak, şüphe ve sorgulama başlangıç olabilir. Felsefi soru yalnız ölçümle kapanan bir bilgi sorusundan farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir; yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz. Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir. Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Sık hata: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.

Analitik puanlama

• 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: “Bu kuralı kim koydu?” yerine “Bir kuralı adil yapan nedir?” sorusu kavram ve ölçüte yönelir

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z3 / Devam

- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: yalnız tek olgu bilgisiyle kapanmaz.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Olası itiraz: Felsefe herkesin gerekçesiz kişisel fikrini söylemesidir.
- 4 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Yanıt: Felsefi görüşler kavramsal açıklık, tutarlılık ve gerekçeyle değerlendirilir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

3. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir tartışmada “başarı” yalnız notla tanımlanıyor.

“Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir. Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Bağlam ve tanım farklı olabilir
- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: kavram açıklığı gerekir.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kavramın kapsamı sorgulanmalıdır.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıtı yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

4. SORU • 17 PUAN • FEL.10.2.1

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • Bir öğrenci “doğal” sözcüğünü hem doğada bulunma hem iyi olma anlamında kullanıyor.

Belirsiz kavramı tanımla, bir örnek ve bir sınır örneği ver. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı sözcüğün anlamını kaydırmak hatalı çıkarım doğurabilir.
2. Konu ilişkisi: Dil düşünceleri kurma, ifade etme ve paylaşmada etkilidir. Kavramların belirsizliği tartışmayı zorlaştırabilir; aynı sözcüğün farklı anlamları ayrılmalıdır.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z3 / Devam

3. Sonuç ve sınır: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Sık hata: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder.

Analitik puanlama

• 17 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Başarıyı yalnız sınav notu değil belirlenen hedefe uygun gelişim olarak tanımlamak mümkündür. Örnek görevini tamamlamak; sınır örneği etik dışı yolla yüksek not almaktır. Olası itiraz: Aynı sözcüğü kullanmak aynı şeyi düşündüğümüzü garanti eder. Yanıt: Bağlam ve tanım farklı olabilir; kavram açıklığı gerekir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

5. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Bu görüş yanlış; çünkü söyleyen kişiyi sevmiyorum.” deniyor. “Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Örnek yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir. Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

- 6 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Geçerlilik biçimle ilgilidir
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.
- 5 puan — Yanıtta şu bilgi/ilişkinin doğru kurulması: Kişiyi saldırı gerekçe değildir.

Kismi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.

CEVAP ANAHTARI VE ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

Z3 / Devam

6. SORU • 16 PUAN • FEL.10.2.2

Hedeflenen düşünme yükü: Zor • “Herkes paylaştı, o hâlde haber doğrudur.” deniyor.
Öncül ve sonucu ayır; hatalıysa daha güçlü gerekçe öner. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Örnek yanıt: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaygınlık doğruluk kanıtı değildir.
2. Konu ilişkisi: Argüman öncüllerden bir sonuca ulaşan gerekçeli yapıdır. Geçerlilik çıkarım biçimiyle, doğruluk önermelerin içerikleriyle ilgilidir. Kişiyi saldırı ve çoğunluğa başvurma kanıtın yerini tutmaz.
3. Sonuç ve sınır: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Sık hata: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur.

Analitik puanlama

• 16 puan — Sorunun istediği kavram/çıkarımın karşılanması: Öncül: güvenilir kanıtla doğrulanmış bilgi. Sonuç: bu kanıtın desteklediği sınırlı iddia. Kişi veya paylaşım sayısı yerine kaynak doğrulaması kullanılmalıdır. Olası itiraz: Geçerli bir çıkarımın öncülleri otomatik olarak doğrudur. Yanıt: Geçerlilik biçimle ilgilidir; öncüllerin doğruluğu ayrıca incelenir.

Kısmi puan: ölçüt içindeki doğru fakat eksik kanıta yarım puan; yanlış/boş yanıt 0. Eşdeğer doğru yanıt kabul edilir.